

งานวิจัย/การสำรวจ/ผลการศึกษา

หัวข้อ	รายละเอียด
ชื่อบทความวิจัย:	สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการการคลังท้องถิ่นเพื่อยกระดับการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม
ชื่องานวิจัย:	สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการการคลังท้องถิ่นเพื่อยกระดับการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม
ชื่อผู้วิจัย:	รศ.ดร.สมศักดิ์ อมรสิริพงศ์
คณะ/สาขาวิชา:	ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
ที่มาและความสำคัญ:	<p>องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเรียกย่อ ๆ ว่า อปท. มีหน้าที่และภารกิจสำคัญในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในพื้นที่ อาทิ การสร้างถนนหนทาง การให้บริการน้ำ ประปา การดูแลความสะอาด การจัดให้มีระบบสาธารณสุข โภคสาธารณสุข การในระดับท้องถิ่น เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องให้บริการสาธารณะตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับการกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะระหว่างรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดให้มีคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พระราชบัญญัติ ฯ มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรสัดส่วนระหว่างภาษีอากรของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง (ไตรรัตน์ โภคพลากร, 2549: 4) การกระจายอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อให้เกิดรายจ่ายในการจัดบริการสาธารณะจำนวนมาก ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องมีการจัดหารายได้เพื่อใช้ในการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเอง ดังนั้น การคลังท้องถิ่นจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรายได้และรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ การคลังท้องถิ่นยังหมายรวมไปถึงเรื่องของการก่อหนี้สาธารณะด้วย</p> <p>การคลังท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการสร้างความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะเกี่ยวข้องกับการจัดหารายได้และการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบกับในปัจจุบันและในอนาคตมีการกระจายและให้อำนาจกับท้องถิ่นมากขึ้นในหลายรูปแบบ การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบการคลังท้องถิ่นที่เข้มแข็งจะช่วยให้ท้องถิ่นสามารถจัดบริการสาธารณะตามภารกิจและหน้าที่ของท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะส่งผลให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้นไปด้วยจากการที่ในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น จนทำให้ท้องถิ่นต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ดังนั้น การคลังท้องถิ่นจึงมีความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเจริญก้าวหน้าและมีความสามารถในการรับใช้ประชาชนในท้องถิ่นได้มากขึ้นโดยขึ้นอยู่กับว่ามีรายได้ของท้องถิ่นเป็นสำคัญ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีรายได้แน่นอน มีการฐานะการคลังไม่ดี</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>และต้องพึ่งเงินอุดหนุนจากรัฐบาลตลอด ก็จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถูกควบคุมจากส่วนกลางมากขึ้น ทำให้อำนาจในการปกครองตนเองลดน้อยลง และขาดความคิดริเริ่มที่จะปรับปรุงให้ท้องถิ่นเจริญก้าวหน้าต่อไป ในทางกลับกันหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีรายได้มากและมีฐานะทางการคลังที่ดี การพึ่งเงินอุดหนุนจากรัฐบาลมีน้อยจะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นถูกควบคุมจากส่วนกลางน้อยลง (พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์, 2550: 258) และสามารถริเริ่มงานให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนได้มากยิ่งขึ้น มีอิสระในการบริหารท้องถิ่นของตนเองได้อย่างเต็มที่</p> <p>ปัญหาสำคัญของการคลังท้องถิ่นมีอยู่หลายประการ ทั้งปัญหาท้องถิ่นมีรายได้น้อยและไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ท้องถิ่น ในปัจจุบันรายได้ของท้องถิ่นมีเพียงประมาณร้อยละ 25 ของรายได้รัฐบาล แต่ภารกิจและหน้าที่ที่ท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนมาจากส่วนราชการต่าง ๆ มีเป็นจำนวนมาก ปัญหาเกี่ยวกับฐานคิดของการกระจายอำนาจ ฐานคิดยังคงเป็นรูปแบบเดิม ๆ กล่าวคือเป็นรูปแบบของการจัดการแบบบนลงล่าง ที่เน้นการควบคุมและกำกับการใช้งบประมาณไว้ที่ส่วนกลาง ปัญหาเกี่ยวกับระบบงบประมาณและวิธีการบริหารงานที่ใช้ปฏิบัติกัน ปัญหาเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีที่ยังไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งในเรื่องของการจัดหารายได้และการใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหาขาดฐานข้อมูลในการประมาณการรายได้และตั้งงบประมาณรายจ่าย ปัญหาการจัดทำงบประมาณมีความล่าช้าและผิดพลาดบ่อย ๆ เพราะเจ้าหน้าที่ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจ การขาดแคลนเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณมีข้อบกพร่อง การคอร์รัปชันและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เป็นต้น จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นทำให้ นักวิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาในประเด็นของสภาพปัญหาของการจัดการการคลังท้องถิ่นและแนวทางการจัดการการคลังท้องถิ่น เพื่อยกระดับการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p>
ขอบเขตพื้นที่การศึกษา:	<p>ขอบเขตด้านพื้นที่</p> <p>การศึกษาครั้งนี้ นักวิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านพื้นที่ไว้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม จำนวน 116 แห่ง</p> <p>ขอบเขตด้านเนื้อหา</p> <p>การศึกษาครั้งนี้ นักวิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาไว้ที่ 2 ประเด็นใหญ่ ๆ ได้แก่ ประเด็นแรก การศึกษาสภาพปัญหาของการจัดการการคลังท้องถิ่น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดหารายได้ ด้านการใช้จ่าย และด้านการก่อหนี้สาธารณะ และประเด็นที่สอง การศึกษาแนวทางการจัดการการคลังท้องถิ่นเพื่อยกระดับการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <p>ขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ในการศึกษา</p> <p>การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรที่ใช้ในการศึกษาสำหรับการศึกษาเชิงปริมาณโดยการแจกแบบสอบถาม (Questionnaires) ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายให้ตอบคำถามจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม จำนวน 116 แห่ง โดยได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 47 แห่ง จึงถือว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างของการศึกษา</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ครั้งนี้ และผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญในการศึกษาเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหัวหน้าส่วนงานคลังในเขตจังหวัดนครปฐม โดยใช้เกณฑ์งบประมาณสูงสุดจำนวน 3 ลำดับแรก</p> <p>ขอบเขตด้านเอกสารงานสำหรับการสังเคราะห์องค์ความรู้</p> <p>งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการคลังท้องถิ่นที่อยู่ในฐานข้อมูล ThaiLis Digital Collection และฐานข้อมูลของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) โดยผู้ศึกษาจะใช้คำค้นว่า “การคลังท้องถิ่น” เพื่อนำงานวิจัยและวิทยานิพนธ์มาสำรวจสถานะองค์ความรู้เกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการการคลังท้องถิ่น</p>
วัตถุประสงค์:	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อสำรวจสถานะองค์ความรู้และทบทวนสภาพปัญหาเกี่ยวกับการจัดการการคลังท้องถิ่น 2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของการจัดการการคลังท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม 3. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพปัญหาของการจัดการการคลังท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐมจำแนกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและขนาดของรายได้ 4. เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการการคลังท้องถิ่นเพื่อยกระดับการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม
แหล่งทุนสนับสนุน:	ทุนวิจัยโครงการ Talent Management และ กองทุนหงส์วิวัฒน์ มหาวิทยาลัยมหิดล
หน่วยงานที่ร่วมมือ:	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม จำนวน 116 แห่ง
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย:	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม จำนวน 116 แห่ง
ระดับความร่วมมือ:	ระดับชาติ
ผลลัพธ์ที่นำไปใช้ประโยชน์ต่อ:	<ol style="list-style-type: none"> 1. รัฐควรให้อิสระทางการคลังแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างแท้จริง ตามแนวทางการกระจายอำนาจการปกครอง เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจะได้รับอำนาจในการบริหารจัดการการคลังเพื่อการจัดบริการสาธารณะของตนเองตามลักษณะของบริบทพื้นที่ ๆ มีความแตกต่างกันไป 2. รัฐควรมีนโยบายการเพิ่มช่องทางการจัดเก็บรายได้ หรือพัฒนารูปแบบภาษีใหม่ ๆ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะพื้นที่ของท้องถิ่นที่มีรายได้น้อย และมีการกำหนด/จัดทำแผนที่ภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งให้มีความทันสมัย เพราะแผนที่ภาษีเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3. การปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายงบประมาณในการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับหน่วยงานด้านการตรวจสอบงบประมาณจากส่วนกลาง
Web link อ้างอิงการดำเนินงาน:	https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/155122/147023
รูปภาพประกอบ:	-

หัวข้อ	รายละเอียด
SDG goal ที่เกี่ยวข้อง:	17. เสริมความเข้มแข็งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลก สำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน (Strengthen the means of implementation and revitalize the Global Partnership for Sustainable Development)